

VÁNOCE – NAROZENÍ JEŽÍŠE

Cyklus „Bůh zachraňuje“, katecheze 11.

Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2025 (David Žofák)

Co ke katechezi potřebujeme

Písně: Soubor vánočních písní a koled (viz příloha).

Katecheze + závěrečné aktivity:

- Úvod: pastýřská hůl a obraz Ježíše a evangelistů (viz příloha);
- Katecheze: látkový kruh (hnědý nebo zelený), dva žluté čtvercové šátky;
- Světlemodrá a hnědá látka na pláště pro Marii a Josefa, panenka – miminko (Ježíšek);
- Bílá prostěradla nebo ubrusy pro anděly (podle počtu);
- Pastýřské turbany, papírové koruny a ozdobně zabalené krabičky = dary.

ÚVOD

Shromáždíme děti do kruhu a ukážeme jim „**pastýřskou**“ hůl. Můžeme se v krátkém rozhovoru společně zamyslet, na co pastýř hůl potřebuje. Potom vyzveme děti k předávání: každý, kdo má hůl v ruce, řekne, co ho jako první napadne, když se řekne slovo „Vánoce“.

Potom pokračujeme: My jsme si tady teď předávali hůl – ale podobně si předáváme mnoho věcí a zkušeností. Lidé mezi sebou často sdílejí to, co prožili, nebo to, co prožili jejich babičky a dědečkové. To je hodně důležité, protože díky tomu víme, kam patříme a kdo jsme.

Podobně se předával z generace na generaci i vánoční příběh. Ti, kdo ho prožili, ho vyprávěli svým blízkým, a oni zase dalším lidem. A brzy potom ho lidé zapsali, aby už na něj nemohli nikdy zapomenout.

Položíme otázku: Víte, kde tento příběh je napsán? Počkáme na odpovědi a pokračujeme: Ukážu vám teď **obrázek (Ježíš uprostřed a čtyři evangelisté kolem – viz příloha)**. Kolik je na něm lidí? (Pět)

Uprostřed je Ježíš – a kdo jsou lidé kolem něj? (...)

Těmto mužům říkáme evangelisté. Knihy, které napsali, se jmenují evangelia – slovo evangelium znamená DOBRÁ ZPRÁVA.

Víte, jak se ti čtyři jmenovali? (...)

Marek, Matouš, Lukáš a Jan. A dva z nich, Lukáš a Matouš (ukážeme je dětem na obrázku), zapsali hodně podrobností o Ježíšově narození.

Lektor položí doprostřed **zelený nebo hnědý kruh** jako symbol země, na které se vše odehrává. Na něj položí dva **žluté čtvercové šátky** přes sebe tak, aby tvořily hvězdu. Okomentujeme: Za touhle hvězdou my dnes půjdeme. A kam? Do Nazareta? (necháme děti odpovědět – z minulé hodiny by to měly vědět)

Ne, my dnes půjdeme do Betléma, ale proč? (...) Protože se tam konalo velké sčítání lidu, na které musel jít úplně každý. Takže i Josef s Marií se vydali na cestu...

SVATÁ RODINA

Pokračujeme ve vyprávění příběhu z minulé hodiny: Josef a Maria konečně po dlouhé cestě přišli do Betléma. Jak to tam asi po jejich příjezdu vypadalo? Můžeme nechat děti, aby zkusily odpovědět, vedeme je k tomu, že Betlém byl velmi malý a přeplněný lidmi, kteří přišli kvůli sčítání lidu. Poté navážeme:

A co se jim tedy v Betlémě stalo? (Nemohli najít žádné místo, kde by mohli zůstat na noc) A tak za městem našli jeskyni pastýřů, kde se mohli ukrýt, a tam se Ježíšek narodil.

*Poté pozveme děti k aktivitě – přehrání celé scény. Vybereme z dětí **jednu holčičku** jako **Marii** a dáme jí přes ramena **světlemodrou látku**, pak vybereme **chlapce** jako **Josefa**, kterému dáme přes ramena **hnědou látku**, Marii pak dáme do náruče **panenku – Ježíška**...*

*Společně tiše zazpíváme **píseň Tichá noc** (viz příloha – zpěvník)*

PASTÝŘI

*Děti převlečené za Marii a Josefa necháme v kostýmech a pokračujeme ve vyprávění: Bůh si ale přál říci o Ježíšově narození lidem: poslal tedy své anděly, aby jim o tom řekli. Oblečeme děti do **bílých látek** jako **anděly**. Můžeme je rovněž vyzvat, aby řekli, co andělé u Betléma hlásali (i vlastními slovy) – případně je to naučit (podle Lk 2,10-14). Jenomže v Betlémě měli lidé zavřená nejen srdce, ale i své domovy, takže nikdo volání andělů neslyšel. Naštěstí za Betlémem zůstávali pastýři se svými ovečkami – a ti byli v noci vzhůru... K nim mohli andělé promluvit, ukázat se jim a říct jim, že se nedaleko od nich narodil Boží Syn – a také jim říct, jak ho poznají. Můžeme s dětmi slova andělů zopakovat.*

*Poté pokračujeme v aktivitě. Vybereme tři děti, kterým dáme na hlavu **pastýřské turbany**, které scénu doplní. Potom společně zazpíváme **píseň V půlnoční hodinu**, přičemž opakujeme druhou část každé sloky (viz příloha – zpěvník)*

Poté pokračujeme ve vyprávění: Pastýři přišli do Betléma a našli děťátko zavinuté do plenek a položené v jeslích. Vyprávěli jim, jak jim andělé oznámili Ježíšovo narození, a všichni se divili. Maria si to všechno zapamatovala a uchovala si to v srdci.

Společně zazpíváme **písň Jak jsi krásné, neviňátko a Nesem vám noviny** (viz příloha – zpěvník)

MUDRCI Z VÝCHODU

Pokračujeme ve vyprávění: Pastýři nebyli jediní, kdo přišli do Betléma za malým Ježíškem. Mnoho dní předtím, než se narodil, se tři mudrci z dalekých zemí na východě vydali na cestu, aby našli nového krále. Jak se o tom dozvěděli? A jak našli cestu? *(Ukázala se jim hvězda, která je vedla)*

Cesta byla velmi dlouhá a namáhavá. Když konečně došli do Jeruzaléma, hlavního města, ptali se, kde najdou nově narozeného krále. Lidé je poslali ke králi Herodovi – kde jinde než v paláci by o novém králi měli vědět! Herodes je vyslechl a zavolal znalce zákona, aby jim řekli, kde se má král narodit. Dozvěděli se, že v Betlémě – v knize proroka Micheáše se totiž píše: „A ty Betléme efratský, nejsi nejmenší mezi městy, protože z tebe vzejde král Izraele.“ Herodes pak mudrce propustil a řekl jim: „Jděte, a až dítě najdete, vraťte se a řekněte mi, kde ho najdu, abych se mu i já šel poklonit...“

*Poté pokračujeme v aktivitě. Vybereme tři děti, kterým dáme na hlavu **královské koruny** a do rukou **dary**.*

Tři mudrci přišli do Betléma, kde našli Marii i její děťátko. Velmi se zaradovali, poklonili se mu a dali mu dary, které s sebou přivezli. *S dětmi můžeme hovořit i o tom, co mudrci Ježíši dali a co to znamená.*

*Potom společně zazpíváme **píseň My tři králové jdeme k vám** (viz příloha – zpěvník)*

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA

Na závěr se modlíme při další rozsvícené svíci na adventním věnci. Poděkujeme za společně strávené chvíle a popřejeme si vzájemně krásné a požehnané Vánoce, kdy se nám narodil Spasitel.

*Na závěr společně zazpíváme **píseň Narodil se Kristus Pán** (viz příloha – zpěvník)*